

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Skatteincitament för forskning och utveckling. En översyn av FoU-avdraget och expertskattereglerna (SOU 2025:3)

Reglerna om FoU-avdrag infördes 2014 och expertskattereglerna infördes 2001. Det är välkommet med en systematisk översyn av dessa regelverk. Betänkandet kommer säkerligen att fortsättningsvis utgöra en viktig källa till kunskap i dessa frågor. Litteraturgenomgången är ambitiös, och intressant deskriptiv presenteras. Utredaren har – i linje med utredningens direktiv – valt att inte föreslå några radikala förändringar av regelsystemen, utan fokus ligger på att åtgärda tillämpningsproblem inom ramen för dagens system.

I detta remissvar recenserar vi inte samtliga förslag i detalj, utan vi fokuserar på den breda bilden och några specifika delar av analysen.

FoU-avdraget

IFAU har inga synpunkter på de administrativa förändringar som föreslås i FoU-avdraget. Däremot har vi ett par kommentar på den samhällsekonomiska analys av FoU-avdraget som görs i kapitel 7. I avsnitt 7.2 beräknas företagets incitament att göra investeringar i forskning och utveckling. De mått som används är ”*user cost of R&D capital*” och ”*B index*”. Dessa mått inkluderar bolagsskatter, men det förefaller inte som att något av dessa mått tar hänsyn till utdelningsskatter, som i många sammanhang höjer avkastningskraven före skatt. Utdelningsskatter borde vara relevanta för yngre bolag som finansierar investeringar med externt kapital, men mindre relevanta för mogna bolag som finansierar investeringar i FoU med kvarhållna vinstmedel, se t.ex. McKenzie (2008).

I avsnitt 7.3.3 genomförs en effektutvärdering på mikrodata av den regeländring som trädde i kraft den 1 april 2020, då FoU-avdraget i praktiken fördubblades och taket för avdraget ökade från 230 000 kronor till 900 000 kronor. Identifikationsstrategin går ut på att jämföra koncerner som når upp till det nya avdragstaket med dem som inte gör det, och analysperioden är 2016–2021. Det finns, som alltid, saker att diskutera i denna analys. Men en aspekt som borde ha diskuterats i betänkandet är att reformen infördes samtidigt som en exceptionellt stark makroekonomisk störning, nämligen den s.k. corona-

krisen. Mot bakgrund av de problem som finns i denna utvärdering uppskattar vi att utredaren betonar att resultaten bör tolkas med försiktighet.

Expertskattereglerna

Utredningens tydligaste förslag är att förstärka skattelättnaden i expertskattereglerna: förslaget är att höja den skattefria andelen av ersättningen för arbetet i Sverige från 25 procent till 30 procent. IFAU har inga starka åsikter huruvida skattelättnaden bör vara 25 eller 30 procent.

Utifrån resultaten i Kleven m.fl. (2014) från Danmark och Timm m.fl. (2025) från Nederländerna, så borde en förstärkning ha en tydligt positiv effekt på migrationen av högt kvalificerad arbetskraft till Sverige. En del talar emellertid för att migrationen av högkvalificerad arbetskraft till Sverige är mindre känslig för nivån på skattelättnaden än i Danmark och Nederländerna.

Skillnaden i utnyttjandet av expertskattelättnaden mellan Sverige och Danmark är anmärkningsvärd, se Figur 12.2. Som framgår av diskussionen i avsnitt 12.4.2 är denna skillnad svår att förstå. Det hade varit intressant att analysera denna fråga ännu djupare, i idealfallet hade utredaren haft tillgång till både danska och svenska mikrodata.

IFAU har ingenting att invända mot övriga föreslagna ändringar av expertskattereglerna. Det är bra att kompetensregeln förenklas och förtydligas, men vi hade heller inte protesterat om den avskaffats helt: Här kommer det alltid finnas administrativt krångel och gränsdragningsproblem. Beloppsregeln är väsentligt enklare att tillämpa.

Konsekvenser av utredningens förslag

Det är inte helt trivialt att analysera de statsfinansiella konsekvenserna av utredningens förslag, eftersom ändringarna i huvudsak rör svårbedömda institutionella faktorer. Vissa delar av kapitel 15, exempelvis avsnitt 15.1.1, är emellertid alltför svåra att följa. På s.335 slås fast att utredningen "antar att förändringarna av FoU-avdraget kommer att leda till att 20 procent av företagen i denna grupp börjar göra FoU-avdrag." Det hade varit önskvärt att förklara hur utredningen kom fram till denna siffra.

I detta ärende har generaldirektören Martin Söderström beslutat. Docent Håkan Selin har varit föredragande.

Martin Söderström

Referenser

Kleven, H.J., Landais, C, Saez, E. och E. Schultz (2014) "Migration and Wage Effects of Taxing Top Earners: Evidence from the Foreigners' Tax Scheme in Denmark" *The Quarterly Journal of Economics* 129(1), s. 333–378.

McKenzie, K.J. (2008) "Measuring tax incentives for R&D" *International Tax and Public Finance* 15, s.563–581.

Timm, L.M., Giuliadori M och P. Muller (2025) "Tax Incentives for Migrants With Mid-Level Earnings: Evidence From the Netherlands" *American Economic Journal: Applied Economics* (under utgivning).